

299. Wł. Mickiewicz do J. I. Kraszewskiego b.d. 17 lub 19 [IX 1885] Rkp. BJ 6520 k. 287-288.

[Tłumaczenie:]

[k. 287r]

Paryż, 17 lub 19 [września 1885]

I kto Panu przeszkadza, drogi Panie, w zaangażowaniu mnie do Pańskich spraw? Wie Pan, że w Paryżu jest to mniej problematyczne niż gdzie indziej. Tak więc kilka razy dziennie przechodzę dokładnie obok dużego sklepu, gdzie jest wszystko, czego potrzebują malarze. Proszę się nie wahać i napisać mi czym prędzej, jakie kubeczki i jakie werniksy Panu wysłać. Dzisiaj wszystko jest takie proste! Nie jestem bardzo [k. 287v] kompetentny, ale moja córka¹ niebawem wraca, a ona zna się na tym... A Pan z góry jej zapłacił. Nawet gdyby nie otrzymała tej łapówki, to i tak byłaby nie mniej zachwycona, że może Panu się przypodobać, ale powtarzam Panu, że jest to (cytując ulubione powiedzenie Lerminy²) „proste jak antyk”. Nie wysyłam Panu ani Stuarta Milla³, który kosztuje 6 franków, ani Falloux⁴, który kosztuje 7 franków i pięćdziesiąt centymów, ale niedługo [k. 288r] francuski rynek księgarski otworzy swoje podwoje i poinformuję Pana, co wypłut dla czytelników.

Widziałem w „Le Figaro”⁵ informację o śmierci Zarębskiego⁶. Artysta autentycznie utalentowany. Płacił daninę szkole Liszta⁷ i często przeżywał trudności, ale nie brakowało mu też uczucia. Umarł w kwiecie wieku. Jest to poważny argument przeciwko teorii o reinkarnacji [k. 288v] na tej ziemi, jeśli pomyślimy, że gdyby Zarębski jutro ponownie się narodził, musiałby zaczynać od gam. *A propos* reinkarnacji, pewnego razu widzę w moim domu Hindusa, pytam, kim jest, i okazuje się, że jest on ... filarem buddyzmu w Anglii. Wydaje się, że Anglicy, którymi Budda gdzie indziej się nie szczyci, czczą go u siebie w dość dużej liczbie.

Niebawem zleci mi Pan zakupy, nieprawdaż? Stokrotne wyrazy przyjaźni,

Władysław Mickiewicz

¹ Helena Mickiewiczówna – zob. list nr 98.

² Jules Lermine – zob. list nr 214.

³ John Stuart Mill, *Mes Mémoires...* – zob. list nr 297.

⁴ Chodzi prawdopodobnie o *Études et souvenirs* par le Cte de Falloux – zob. list nr 297.

⁵ „Le Figaro” – zob. list nr 243.

⁶ Juliusz Zarębski (1854-1885) – polski kompozytor i pianista, w 1874 r. studiował pod kierunkiem Liszta, stawszy się jego ulubionym uczniem. Zmarł 15 IX 1885 r.

⁷ Ferenc Liszt (1811-1886) – kompozytor i pianista, jeden z najwybitniejszych muzyków epoki romantyzmu.